

CÂBİ'NİN KULESİ

UZUN YÜRÜYÜŞLERİN
KISA KİTABI

Furkan Çaltışkan

KELEBE

Hasta ve yaşlı bir adamım ben. Doktorum vaktimin az olduğunu söyledi. “Hayatım,” dedim ona, “uzun bir yürüyüşü benim için.” Hiç düşünmeden başladım, çokça düşünerek buraya kadar geldim işte. Nedense, insanların o malum sona yaklaştıkça hayatlarının bir film şeridi gibi gözlerinin önünden geçeceğine dair bir beklentisi oluyor. Peh. Öyle büyük bir film makarası var mı gerçekten? Eğer varsa benim hayatımdan birkaç sanat filmi çıkar bence. Hatta düşük bütçeli bir iki de aksiyon filmi çıkar. Ama şimdilerde gözümü kapatıp tek bir ana odaklanmak istiyorum. Onu tekrar tekrar yaşama arzusu var içimde. Ne var ki kısa filmler de hemen bitiveriyor. Biraz daha uzun olsa, o bahsettiğim ana doğru bu dünyadaki ilk günümünden bir ip çeksem nasıl olur diye düşünüyorum. Belki ipin ucunu biri tutar. O halde kendime küçük bir film makarası hazırlamamın bir mahsuru yok. Hayır; elimde iyi bir kamera, gerekli oyuncular, bilgisayarlarım ve para yok. Benim kelimelerim var. Zaten hep onlar vardı. O halde:

3, 2, 1...

 OYNATALIM:

Doğduğum günü hiç unutmam.

Güneş, Bosna'nın nehirlerinde yeni yıkanmış da sanki üstünden damlayan sularla birlikte hiç kurulanmadan beni görmeye gelmiş gibi odanın içi aşırı derecede aydınlık ve ıslaktı. Henüz göz kapaklarım yeteri kadar oluşmadığı için bu aydınlık beni feci rahatsız ediyor, ağlamak dışında bir çıkar yol bulamıyordum. Üstelik bir de, beni kucağına alanların sıcaktan terlemiş alınlarından akan damlalar suratımı ıslatıyordu. Ağladıkça ağlıyordum.

O gün bana hiç rahat vermediler. Uyumuş numarası yaparak herkesi kısa bir süreliğine başımdan savsam da bunu ne kadar devam ettirebilirdim ki? Yine küçük bedenime uzanan sevecen ama sıkıcı eller, genzime damlatılan şekerli su -ne berbat bir tat Allah'im- ve ninni adı altında söylenen tuhaf şarkılar doğduğum günü iyice çekilmez kılıyordu.

KESTİK:

Tamam hadi söyle. İnsan doğduğu günü hatırlamaz. Sanki ben bilmiyorum. Başını kaçırdığımız bir hayatın sonunu nasıl anlayabileceğimizi düşünüyorsun acaba? Ben bir izleyiciyim. Hiçbir şeyi kaçıramam. Sana biraz kendimden bahsetmem lazım belli ki. Böylece doğduğum günü hatırlamamı da abes karşılamazsın belki. Dedem, hatırlamanın icat etmek olduğunu söylerdi. Başta yanlış anlamıştım. Uçan arabaların sadece hatırlayarak yapılamayacağını fark etmem elbette uzun sürmedi. Bu icat farklı bir icat işte. İçinde yaşarken olan bitene daha sonra sanki yukarıdan dron ile seyrederek baktığınız zaman yeni bir şeyler fark edersiniz. Evet işte, eskiden fark etmediğimiz şeyleri sadece zihnimizle ve hatırlayarak yeniden icat etmemiz gerekebilir. Hayır, tabii ki uydurmaktan bahsetmiyorum. Gerçi uydurmak da kötü bir şey değil. Hem hayal gücünün ne kadar önemli olduğu söylenmiyor mu? Öyleyse uydurmak neden kötü olsun?

Yalancılık mı? Hiç sanmam. Yalan, hayal gücünden yoksun bir kısa devredir. Çünkü coşkusu yoktur yalanın. Hayal ederken üzerinde uçtuğumuz bulutları da yoktur. Yalan söylemek pes etmektir. Önce hayal etmek, sonra o hayali gerçekleştirmek üzere ilk adımı atmak yerine, hedefe vardığını iddia etmektir.

Suratını asma lütfen. Nasihat vermiyorum. Başıma gelenlerden sonra çene çalmak benim hakkım. Göreceksin.

YENİDEN OYNATALIM:

Bebek olmak meğer rahatmış. Bunu bir süre sonra hareket etmem beklendiğinde anladım. Tuhaf desenleri olan o kocaman halının üzerine büyük bir beklenti ile bırakıldığımda benden tam olarak ne istendiğini çözememiştim. Sonra bizimkilerin el çırpıp kendilerine doğru çağırımlarından anladım ki emekleme mi istiyorlardı. Yıllar yıllar sonra, artık bir yetişkin olduğumda, Foça Hapishanesi'nde mahkûmlar hamamböceklerini yarıştırırken ilk defa bu bebeklik anısını icat ettim. Neyse, buraya geleceğiz. Gözleri sevgiden yaşaran anneme doğru hamle yapmak istedim ama kıpırdayamadım. Sonra el çırparak ve garip hareketler yaparak dikkatimi çekmeye çalışan babama doğru kıpırdamaya çalıştım ama nafiye. Çaresiz, beni yeniden beşiğime koydular. Sonra belli aralıklarla denemeye devam ettiler. Maalesef her deneme hüsrarla sonuçlanıyordu. Ben hareket edemedikçe evin neşesinin gitgide sönmeye başladığını fark etmiştim. Sadece evin neşesi sönmüyordu, ben de kendimi mahkûm gibi hissetmeye daha o günlerde başlamıştım. Bunu sonra profesyonel bir mahkûm olarak da deneyimleyecektim tabii. Evet, ne demiştim, oraya geleceğiz.

Bir zaman sonra, hayatımın doktor ve hemşirelerle geçecek olan safhası başladı. Doktorların her türlüşünü gördüm, tanıdım. Çocukla çocuk olanı, çocukla yetişkin olanı, çocuktan korkanı, çocuk nedir bilmeyeni...Yıllar geçtikçe bedenim büyüyor, yerim beşikten yatağa geçiyor ama bacaklarım kıpırdamıyordu. Onların benimle beraber büyümelerine rağmen ellerimin hareket ettiği gibi hareket etmemeleri artık

herkesi çok üzüyordu. Dolaştığımız doktorların her biri ayrı bir tedavi yöntemi önerirken *maykamın** ısrarı ile Batı Bosna'nın bütün kaplıcalarını tek tek ziyaret ettik. Bu sanırım sürecin en ve tek eğlenceli kısmıydı. Sıcak sularda, masajların ve oyunların içinde bir süre mutlu oluyordum. Sudayken her şey yolundaydı ama çıkınca yine aynı hareketsizlik, aynı bırakıldığı yerde kalma hali devam ediyordu. Büyümeye devam ettim.

---

* Mayka: Boşnakçada "anne" anlamında kullanılan kelime.